

Oslo, 13.04.22

Høringsinnspill til ny folkehelsemelding

Skeiv Ungdom er en nasjonal ungdomsorganisasjon for alle under 30 år. Vi skaper trygge, rusfrie møteplasser og aktiviteter for skeive unge og arbeider politisk for å bedre levekårene til alle som bryter med normene knyttet til kjønn og seksualitet. Vi arbeider for at alle unge skeive skal få være den de er og leve trygge, gode liv fri fra vold, trakassering og diskriminering.

Vi stiller oss også bak SRHR-nettverket sitt innspill og og det felles innspillet initiert av Folkehelseforeningen. Vedlagt er vårt innspill hvor vi påpeker hva som etter vårt perspektiv er de største utfordringene for folkehelsen og hvilke tiltak vi mener kan løse disse utfordringene:

Sosial ulikhet i helse sett fra skeives perspektiv

Lhbtqi+ befolkningen har en annen forutsetning for god helse enn hva den cis-heterofile befolkningen har. Dette blir spesielt tydelig hvis man er skeiv og har flere minoritetsidentiteter slik som innvandrerbakgrunn, urfolksbakgrunn, en funksjonshemmelse, er en religiøs minoritet og lignende. Disse multiple minoritetsidentitetene kan ofte føre til samvirkende og dobbel diskriminering. Ofte kan disse identitetene også føre til at man har eller får en lav sosioøkonomisk status fordi det er vanskeligere å få tilpass i arbeidsliv og i studier.

Forskning på skeive i Norge har vist at skeive som oftest topper statistikk på rusavhengighet, opplevd overgrep, vold, diskriminering og dårlige levevilkår. Samtidig er mange av undersøkelsene og tallene som FHI og Helsedirektoratet trekker frem over ti år gamle. Vi ser derfor et sterkt behov for midler og ressurser til økt forskning på temaer som omhandler lhbtqi+, helse og levevilkår.

Skeiv Ungdom krever at:

- *Det innvilges midler til å forske mer på skeive og faktorer som rusbruk, salg og bytte av seksuelle tjenester, levevilkår, mobbing og diskriminering, vold og overgrep, psykisk helse og selvmordsfare, skeive med doble/triple marginaliserte identiteter m.m. Spesielt på skeive barn og unge under 18 år, transpersoner, skeive samer og skeive med innvandrerbakgrunn.*
- *At statlige myndigheter tilbyr likeverdig, desentralisert og fullverdig helsetilbud*

til alle sine innbyggere, inkludert pasienter med kjønnsinkongruens

- *Økt beredskap og flere helsesykepleiere tilgjengelig for barn og unge i skolehelsetjenesten og helsestasjoner i alle kommuner i landet. D*
- *Kompetansehevelse hos all helsepersonell i kjønn- og seksualitetsmangfold og minoritetskompetanse*
- *At CRPD inkorporeres i norsk lovgivning*

Pandemien viste at myndighetene kan hvis de vil

Vi så raske lovendringer, høy beredskap og hvor fort samfunnet kan endre seg og tilpasse seg under pandemien. Vi så også hvordan pandemien påvirket befolkningen sin psykiske helse, og hvordan somatisk helsehjelp stadig vekk prioriteres og anerkjennes i mye høyere grad enn den psykiske. Myndighetene kan hvis de vil.

Skeiv Ungdom krever:

- *Rask og lavterskel samtaletilbud og psykisk helsehjelp for alle barn og unge i alle landets kommuner*
- *Tilgang til gratis aktivitetstilbud for alle barn og unge uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn, dette innebærer også støtte til utstyr og transport til unge som ikke får dette dekket av sine foresatte*

God psykisk helse og livskvalitet

Psykiske lidelser står for en stor andel av sykdomsbyrden i Norge og øvrig verden og vi har forpliktet oss i tråd med FNs bærekraftsmål å redusere tidlig død av ikke smittsomme sykdommer med 1/3 innen 2030. Det er kun åtte år til. For å forebygge selvmord og bedre nordmenn sin psykiske helse må psykisk helse likestilles med somatisk helse, både når det gjelder midler og ressurser, men også hvordan vi ser på dette i samfunnet.

Vår helseminister sa selv at sosialt bærekraftige samfunn kjennetegnes av tillit, trygghet, deltakelse og tilhørighet. For at skeive skal kjenne på trygghet og tilhørighet må vi fremdeles arbeide imot mobbing, diskriminering, vold og overgrep av skeive nasjonalt og internasjonalt.

Skeiv Ungdom krever:

- *Økt kompetanse om kjønn- og seksualitetsmangfold hos all helsepersonell, lærerpersonell og i skoleverket*
- *Økte Ressurser til å etterforske og forebygge hatkriminalitet*
- *Økte ressurser til å etterforske og forebygge vold og overgrep, med spesielt fokus på utsatte og marginaliserte minoriteter slik som skeive*

- *Flere plasser på psykiatriske institusjoner, både dag- og liggeplasser for pasienter*
- *Korte ned køen for å få hjelp gjennom psykisk helsehjelp gjennom spesialisthelsetjenesten*
- *Økte midler og satsinger på lavterskel samtaletilbud og hjelpetjenester*

På vegne av Skeiv Ungdom,

Odd Thomassen

Leder i Skeiv Ungdom

Jane-Victorious Bonsaksen

Politisk Nestleder i Skeiv Ungdom